

پاسخ تشریحی درس خلاقیت موسیقی کنکور ۱۴۰۰

۲۲۱- گزینه "۲" صحیح است.

الکس نورث، آهنگساز فیلم اسپارتاکوس است.

۲۲۲- گزینه "۱" صحیح است.

"کُر" نام دیگر "هورن" و یا "فرنج هورن" و از سازهای بادی برنجی ارکستر سمفونیک است. سایر گزینه ها - به ویژه کرنای و کرمیل - مربوط به سازهای بادی قدیمی موسیقی ایران است.

۲۲۳- گزینه "۳" صحیح است.

ساز باست هورن بر خلاف ظاهر نام آن مربوط به خانواده کلارینت هاست. باست هورن در واقع کلارینت تنور است که در دو نوع فا و می بمل رواج دارد.

۲۲۴- گزینه "۱" صحیح است.

کلارینت سی بمل، سازی انتقالی است و یک پرده بمتر از نت نوشته شده صدا می دهد. در نتیجه برای هم صدا شدن با ساز پیانو که سازی غیرانتقالی است، باید قصد کند که یک پرده زیرتر از نت نوشته شده بنوازد. البته نگارش سوال دارای اندکی کژتابی است و بهتر بود عنوان میشد "کلارینت برای همصدایی با پیانو باید چگونه اجرا کند؟" یا جمله ای شبیه به آن.

۲۲۵- گزینه "۴" صحیح است.

هارپسکورد سازی است کلاویه ای که در داخل جعبه ای صوتی آن به ازای هر سیم چنگکی تعییبیه شده که با فشرده شدن کلاویه ای مربوطه، سیم را میکشد و سپس رها میکند و به نوعی بر سیم زخم میزنند. در نتیجه، این ساز کلاویه ای- زخم ای است. دقت داشته باشید که به دلیل تشابه ظاهری این ساز با پیانو که سازی است کلاویه ای- چکشی ، نباید ساختار این دو ساز را با یکدیگر همسان دانست.

۲۲۶- گزینه "۱" صحیح است.

صدای ساز عود نسبت به نتی که مینوازد یک اکتاو بمترا احساس میشود.

۲۲۷- گزینه "۲" صحیح است.

کمانچه و سایر سازهای زهی- آرشه ای امکان بسیار خوبی برای اجرای دوبل نتها دارند. چون آرشه میتواند همزمان بر دو سیم مجاور کشیده شود. سایر گزینه ها، سازهایی بادی هستند که در تکنیک معمول نوازنده‌گی قادر به اجرای دوبل نت نیستند.

۲۲۸- گزینه "۴" صحیح است.

به کادانسهایی که در آنها شرایط برای کادانس کامل فراهم میشود اما در انتهای، درجه ی پنجم به درجه ای غیر از درجه اول وصل میشود کادانس گول زن، فریبا یا دیسپیتو گفته میشود. یکی از مهمترین انواع کادانس گول زن، کادانس شکسته است که در آن درجه پنجم به درجه ی ششم وصل میشود.

۲۲۹- گزینه "۳" صحیح است.

درجه ی پنجم گام یاد شده نت "دو" است و آکورد چهارصدایی ساخته شده بر روی آن "دو - می - سل - سی بمل" است که در حالت وارونه یا معکوس سوم، خواهیم داشت "سل - سی بمل - دو - می" که در گزینه‌ی مورد نظر نت مربوط به هفتم آکورد حذف شده است اما صحت پاسخ را زیر سوال نمی‌برد، چرا که اصل موضوع پیدا کردن نت باس و قرارگیری نتها با ترتیب صحیح است.

۲۳۰- گزینه "۲" صحیح است.

آکورد مورد نظر "می - سل - سی بمل - ربمل" است که در حالت معکوس سوم، نت "ربمل" در باس قرار میگیرد.

۲۳۱- گزینه "۴" صحیح است.

"نیکلای ریمسکی-کورساکف" آهنگساز برجسته‌ی نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم روسیه که به همراه موسورگسکی، بالاکیرف، برودین و کویی عضو گروه "پنج نفری" بود؛ خالق اثر "شهرزاد" است.

۲۳۲- گزینه "۴" صحیح است.

"کلود دبوسی" و "موریس راول"، هر دو اهل فرانسه و از پیشگامان موسیقی امپرسیونیستی هستند.

۲۳۳- گزینه "۲" صحیح است.

فرم سونات شامل چهار بخش اصلی با عنوانی ۱- اکسپوزیسیون (شرح) ۲- دولپمان (بسط و گسترش) ۳- ری اکسپوزیسیون یا ری کپیتولیشن (بازشرح یا بازگشت تمها) ۴- کدا (قسمت خاتمه دهنده با معنای تحت اللفظی "دُم") است.

۲۳۴- گزینه "۳" صحیح است.

آچیاکاتورا گونه‌ای از نتهای تزیین است که بسیار کوچک و قبل از نت اصلی نوشته شده و بر روی آن خطی نیز کشیده می‌شود. این نت بسیار سریع و کوتاه اجرا می‌شود و ارزش زمانی اندکی از نت اصلی را به خود اختصاص میدهد.

۲۳۵- گزینه "۱" صحیح است.

در تمام دوران باروک و اوایل دوران کلاسیک اجرای تریل عمدتاً از نت بالایی آغاز می‌شده است.

۲۳۶- گزینه "۲" صحیح است.

نتهای "لا دوبل دیز" و "دو بمل" با نت سی آنھارمونیک، یعنی نا همنام ولی هم‌صدا هستند که در گزینه‌ی دوم، دوبمل مشاهده می‌شود.

- ۲۳۷ - گزینه "۴" صحیح است.

به فواصل بزرگتر از اکتاو یا هشتم، فواصل ترکیبی گفته میشود. البته خود فاصله‌ی هشتم نیز میتواند فاصله‌ی ترکیبی شمرده شود که ساده شده‌ی آن، فاصله‌ی یکم است.

----- - ۲۳۸ -

دانگ دوم شور، بر اساس نظریات داریوش طلایی که امروزه مورد اجماع نسبی موسیقیدانان است؛ یک دانگ دشتی با ترتیب فواصل پرده - نیم پرده - پرده است. دانگ یاد شده میتواند دانگ اول یک گام مینور تئوریک باشد که در گزینه‌ها موجود نیست.

اگر به دیدگاه کمی قدیمی تر رجوع کنیم و دو دانگ مد شور را به هم پیوسته در نظر نگیریم؛ یعنی به عنوان مثال در شور لا داشته باشیم: لا - سی کرن - دو - ر و دانگ دوم را به جای ر، از می شروع کنیم و در نظر بگیریم می - فا - سل - لا ، میتوانیم گزینه‌ی اول را گزینه‌ی صحیح بدانیم. اما باید در نظر داشت که دانش امروزی مدناسی موسیقی ایران، مدت‌هاست که دیدگاه یاد شده را کنار گذاشته است.

- ۲۳۹ - گزینه "۳" صحیح است.

در این سوال شاهد دیدگاهی در موسیقی ایرانی هستیم که مدناسی دستگاهها را به شدت وابسته به نوع گردش نغمات میداند و شاهد دستگاه همایون را درجه‌ی دوم در نظر میگیرد چون فقط در این حالت ممکن است که نام مد یا نت شاهد، دارای علامت تغییردهنده‌ی موسیقی ایرانی نظیر کرن باشد. از سوی دیگر شاهد همایون را میتوان درجه اول آن نیز دانست، اما در هر دو حالت ایست نهایی یا خاتمه بر روی درجه اول است. پس چه همایون مورد نظر را همایون لاکرن بنامیم و چه همایون سل، پاسخ گزینه‌ی ۳ یعنی نت سل خواهد بود.

- ۲۴۰ - گزینه "۳" صحیح است.

موسیقی فیلم چگونه غرب تسخیر شد ساخته‌ی آفرود نیومن است.